

Uddannelse til flere unge

Uddannelse er en drøm for de fleste. En vej til gode liv, lighed, arbejde og udvikling i samfundet. Drømmen lever bare ikke længere i bedste velgående. I ti år er uddannelsesniveaulet faldet og hårde reformer trækker det nu yderligere ned. Radikale Venstre vil vende udviklingen og give de unge drømmen om en uddannelse tilbage.

Igennem hele danmarkshistorien har børn og unge oplevet, at de er blevet bedre uddannet end deres forældre. Uddannelse har formet vores samfund, skabt vores velstand og løftet vores velfærd. Den sociale arv er blevet brudt med skolepligt, højskolebevægelse og videregående uddannelse til flere.

Sådan er det ikke længere. De årgange, som blev født efter årtusindskiftet, har kun oplevet faldende uddannelsesniveau og stigende mistrivsel. Nogle unge rammes særligt hårdt. I Thisted kan kun én ud af ti drenge se frem til en universitetsuddannelse. I 2013 var det to ud af ti. På Frederiksberg er det stadig tre ud af ti.

Radikale Venstre vil give et samfund videre til næste generation, hvor flere får opfyldt deres uddannelsesdrømme

I de seneste 10 år er uddannelserne blevet omprioriteret, udflyttet, "sektordimensioneret" og afkortet. SU'en er skåret ned og der er lagt låg på forskningsmidlerne. Drømmene er dæmpet.

Nu går Socialdemokraterne, SF, Moderaterne, Venstre og DF til valg på at hæve adgangskrav til gymnasierne og lukke både HF og 10. klasse.

Højere uddannelsesniveau for næste generation

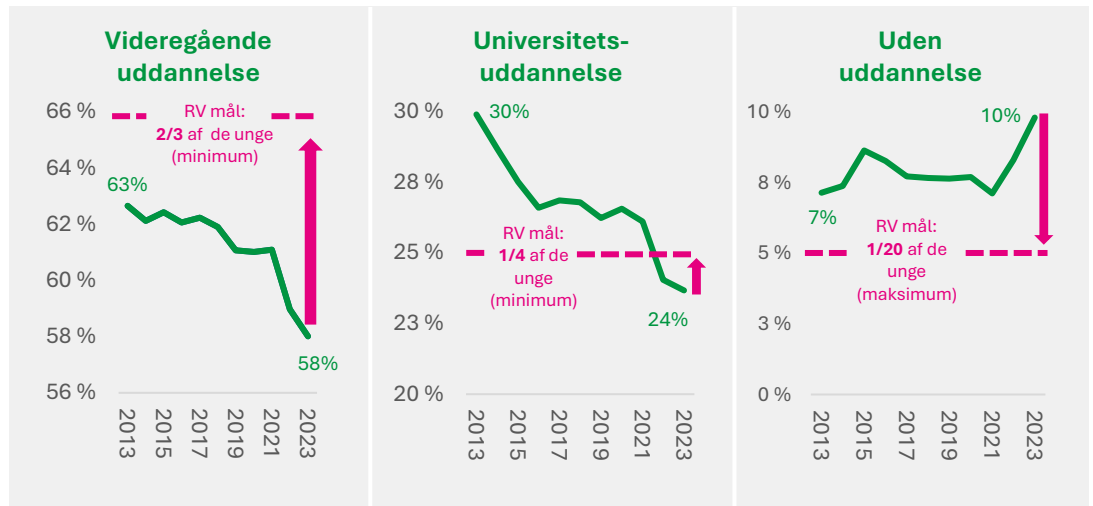
Radikale Venstre har som hovedkrav til den næste regering, at udviklingen vendes og unges uddannelsesniveau hæves.

Vi foreslår at sætte tre nye uddannelsesmål:

Radikale Venstres uddannelsesmål
angivet med stiplede linje

Den grønne linje viser andelen af 9.klasses årgangen fra de pågældende år, som forventes at få hhv. VU, LVU og uden uddannelse 25 år efter afsluttet grundskole.

Kilde: UVM's Profilmodel jf. svar på UFU alm. del spm. 32 (2025-26).

Børneløftet skal halvere andelen uden uddannelse

Børnekonventionen skal være dansk lov og fattigdomsgrænsen genindføres. Daginstitutioner skal have 75 % uddannede pædagoger. Vi vil investere 3,7 mia. i de mindste.

Folkeskolen skal have penge og frihed til at lykkes med inklusionen. Der skal være flere timer med to lærere, mindre hold, lejrskoler, gratis skolemad, skolepsykologer på alle skoler mm. Vi vil investere 7,1 mia. kr. i skolerne.

Alle børn have et godt fritidshjem til 6. klasse. Klubber skal åbne om aftenen. Vi vil investere 4,3 mia. kr. i fede fritidsliv.

Ungdomsuddannelser til flere

Flere unge skal kunne forfølge deres drømme og færre skal møde en lukket dør. Alle ungdomsuddannelser skal være lige attraktive, og derfor foreslår vi ens adgangskrav på 02.

EPX-reformen skal genforhandles med større fokus på de unges ønsker og behov. 10. klasse og HF skal indtænkes frem for lukkes.

Vi vil investere 1,5 mia. kr. ekstra i erhvervsuddannelser, gymnasier og nye fælles campus i hele landet.

Flere med videregående uddannelser og på universitetet
Sidste sommer blev over 10.000 kvalificerede ansøgere afvist fra deres drømmeuddannelse. 40 % flere end for fire år siden.

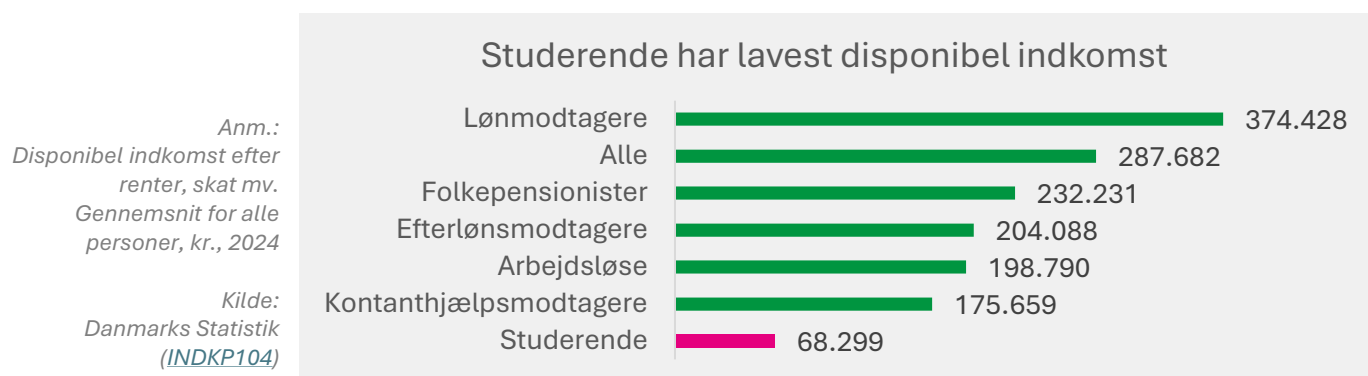
Døren skal åbnes til de videregående uddannelser, så færre unge afvises og flere optages. Vi foreslår 10.000 nye uddannelsespladser, som fordeles af et nyt, uafhængigt kompetencepanel mhp. høj beskæftigelse og produktivitet.

Der skal være tid til fordybelse. Vi vil forsvare fællesskab, frihed og frisind med viden og et revitaliseret humaniora. Alle universitetsstuderende skal have ret til selv at vælge, om de vil læse en almindelig eller kort kandidatuddannelse.

Loftet over engelsksprogede uddannelser skal erstattes af et nyt fastholdelsestaxameter og vi skal tiltrække endnu flere dygtige internationale studerende. Videreuddannelse skal være billigere. Samlet vil vi investere 2,1 mia. kr.

Bedre råd til studiebolig og uddannelse

Stigende priser har presset de studerende, som i forvejen lever på landets laveste rådighedsbeløb. Snart rammer SVM-regeringens SU-besparelser og nye nedskæringer spøger i valgkampen. Radikale Venstre vil annullere SVM's store SU-besparelser, etablere 10 store nye kollegier og give boligstøtte til kollegier. Så flere unge får råd til at flytte hjemme fra og tage en uddannelse. Vi investerer 1,6 mia. kr.

Mere og friere forskning

Forskningsinvesteringerne skal løftes op over 1 pct. af BNP og der skal være mere fri forskning. Kommende løft i EU's forskningsmidler skal ikke modregnes i dansk forskning. Mindst 5 % af forsvarsmidlerne skal investeres i forskning uden modregning i det civile. Vi vil investere 1 mia. kr. ekstra.

Økonomi

Uddannelsesinvesteringer

Radikale Venstres forslag	Mia. kr.
1. Børneløftet	15,0
2. Gymnasier og erhvervsuddannelser mv.	1,5
3. Videregående uddannelser inkl. flere pladser	2,1
4. Annullering af SU-besparelser fra 2023	1,6
5. Øvrige prioriteter inkl. boligstøtte til kollegier	0,3
6. Forskningsløft udover nye forsvars- og EU-midler	1,0
I ALT	21,5

Alle beløb er angivet i
milliarder kr. i 2030

Finansiering

Investeringerne i børn, uddannelse, SU og forskning (pkt. 1-6) er finansieret gennem nye og eksisterende reformer i "En Ny Generationskontrakt" – Radikale Venstres 2030-plan.